

Na osnovu člana 23. stav b. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde («Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde», broj: 8/98), Skupština kantona, na sjednici održanoj dana 21.mart 2005. godine, donosi:

ZAKON O TEHNIČKOJ KULTURI

I – OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom se uređuje oblast tehničke kulture, osnivanje, organiziranje i finansiranje udruženja i zajednica tehničke kulture, kao i druga pitanja od značaja za tehničku kulturu na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Kanton).

Temeljni ciljevi u oblasti tehničke kulture su: razvitak i afirmacija tehničke kulture, podsticanje na stvaralački naučni rad, tehnički odgoj i obrazovanje, unapređivanje inovatorstva, širenje naučnih i tehničkih dostignuća, afirmiranje tehničkih sportova i naučno i tehničko osposobljavanje građana.

Član 2.

U smislu ovog Zakona oblast tehničke kulture obuhvata: tehnički odgoj, obrazovanje i osposobljavanje djece i omladine, naučnotehničko stvaralaštvo i unapređivanje pronalazaštva, inovatorstva i racionalizatorstva, radioamaterizam, foto, filmske i video-aktivnosti, aero-aktivnosti, ronilačke aktivnosti, tehničke sportove i naučno-tehničke manifestacije.

Član 3.

Tehnički odgoj, obrazovanje i osposobljavanje djece i omladine ostvaruje se i po programu vannastavnih aktivnosti za osnovnu i srednju školu, organizovanom u klubovima mladih tehničara i omladinskih klubova tehnike.

Član 4.

Tehničko obrazovanje i osposobljavanje građana u sticanju tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina ostvaruje se teorijskim obučavanjem i praktičnim radom u udruženjima tehničke kulture i drugim pravnim i fizičkim licima.

Član 5.

Naučno-tehničko stvaralaštvo i unapređivanje pronalazaštva, inovatorstva i racionalizatorstva ostvaruje se u udruženjima tehničke kulture, privrednim subjektima i drugim pravnim licima stvaranjem uslova za rad i podsticanjem zainteresiranih građana na unapređivanje sredstava tehnike, tehnologije, projektantskih i

konstrukcionih rješenja, rad na pronalaženju i patentiranju izuma, inovacija i racionalizaciji postojećih tehničkih rješenja kao i supstituciji dijelova uvozne opreme.

Član 6.

Radioamaterizam je stručno osposobljavanje, uspostavljanje veza i prijenos poruka koje se ostvaruju u udruženjima tehničke kulture iz te oblasti i samostalnim djelovanjem pojedinaca, na frekvencijama koje je odobrila Regulatorna agencija.

Član 7.

Foto-aktivnost je upoznavanje sa tehničkim dostignućima u izradi fotografije, izrada i izlaganje umjetničke, digitalizirane i digitalne fotografije koja se ostvaruje teorijskim i stručnim osposobljavanjem i praktičnim radom u udruženjima tehničke kulture i samostalnim radom pojedinaca.

Član 8.

Filmsku i video-aktivnost čini izrada i prezentiranje radova korištenjem filmske i video tehnike, a ostvaruje se teorijskim i stručnim osposobljavanjem i praktičnim radom u udruženjima tehničke kulture i samostalnim radom pojedinaca.

Član 9.

Aero-aktivnost je pilotiranje, jedriličarstvo, padobranstvo i aviomodelarstvo koje se ostvaruje teorijskim i stručnim osposobljavanjem i praktičnom aktivnošću u udruženjima tehničke kulture.

Član 10.

Ronilačka aktivnost je podvodna aktivnost za sportske, turističke, industrijske, spasilačke i druge potrebe koja se ostvaruje u udruženjima tehničke kulture, teorijskim i stručnim osposobljavanjem i primjenom stečenih znanja i vještina.

Član 11.

Tehnički sportovi su sportovi u kojima značajnije dolazi do izražaja upotreba i vještina rukovanja složenijim sredstvima. Ostvaruje se kroz aktivnosti udruženja tehničke kulture.

Tehnički sportovi u smislu ovog zakona su: motorna pilotaža, jedriličarstvo, padobranstvo, automobilizam, motociklizam, kajakaštvo, motonautika, karting, ronilaštvo, radiogoniometrija, aviomodelarstvo i brodomodelarstvo.

Član 12.

Naučno-tehničke manifestacije organiziraju se kao smotre, izložbe, festivali i takmičenja.

Na naučno-tehničkim manifestacijama prezentiraju se dostignuća u oblasti tehničke kulture.

Naučnotehničke manifestacije se organiziraju od strane udruženja iz oblasti tehničke kulture, obrazovnih i naučnih ustanova i institucija.

Član 13.

Obavljanjem djelatnosti iz oblasti tehničke kulture zadovoljavaju se potrebe i interesi društva i lične potrebe i interesi građana u sticanju tehničkih znanja i vještina potrebnih za obavljanje profesionalnih zadataka i poslova u svakodnevnom životu.

Djelovanjem udruženja iz oblasti tehničke kulture kod djece, omladine i drugih građana stvaraju se pozitivne navike za korištenje slobodnog vremena, poboljšava se kvalitet rada u proizvodnji i drugim djelatnostima i doprinosi jačanju odbrambenih sposobnosti koje su od šireg društvenog interesa.

II – OBAVLJANJE DJELATNOSTI U OBLASTI TEHNIČKE KULTURE

Član 14.

Djelatnost iz oblasti tehničke kulture mogu obavljati pravna i fizička lica ako obezbjede odgovarajući stručni kadar, objekte, tehnička sredstva, opremu i zdravstveni nadzor, i ako su registrirana za obavljanje ove djelatnosti.

Uslove za obavljanje djelatnosti tehničke kulture propisuje ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: ministar).

Član 15.

Stručni kadar obavlja tehničko obrazovanje i osposobljavanje građana, učestvuje i ostvarivanju aktivnosti u tehničkim sportovima i obavlja druge poslove u oblasti tehničke kulture.

Stručnim kadrom, u smislu ovog zakona, smatraju se lica sa najmanje završenom Višom školskom spremom koja su stručno osposobljena na seminarima i kursovima u udruženjima tehničke kulture.

Vrsta i stepen stručne spreme, odnosno vrsta i način sticanja stručne osposobljenosti bliže se uređuju statutom.

Član 16.

Objekti tehničke kulture u smislu ovog zakona su: građevinski objekti – domovi tehnike, hangari, opservatorije, radionice, laboratorije; uređeni vodeni tokovi za sportove na vodi i drugi objekti namijenjeni ostvarivanju aktivnosti u oblasti tehničke kulture.

Tehnička sredstva i opremu tehničke kulture čine naročito: vazduhoplovne letjelice, brodice, motorni čamci, jedrilice, radiostanice i motorna vozila.

Član 17.

Pod zdravstvenim nadzorom, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se:

- kontrola stanja zdravlja takmičara u tehničkim sportovima prije i u toku trajanja sportskih aktivnosti;
- pružanje hitne medicinske pomoći takmičarima, drugim učesnicima i prisutnim licima na takmičenjima u tehničkim sportovima;
- kontrola uzimanja i davanja zabranjenih stimulativnih i doping sredstava takmičarima u tehničkim sportovima.

Član 18.

Pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost tehničke kulture su dužna obezbjediti redovan pregled ispravnosti objekata, tehničkih sredstava i opreme prije upotrebe u skladu sa Zakonom.

Član 19.

Vlasnik objekata tehničke kulture može, uz naknadu, prenijeti, na osnovu konkursa, pravo korištenja nad tim objektima pravnom i fizičkom licu koja se bavi organizovanjem poslova i aktivnosti iz oblasti tehničke kulture.

Pravo korištenja objekata tehničke kulture, koji su dobra u općoj upotrebi, ne može se prenijeti na fizičko lice.

Pravo korištenja, iz stava 1. ovog člana, prenosi se ugovorom, kojim se uređuju međusobna prava i obaveze, a posebno visina naknade i uslovi kojima se obezbjeđuje namjensko i racionalno korištenje, čuvanje i održavanje objekata tehničke kulture.

Član 20.

Uduženja tehničke kulture mogu se osnovati slobodnim udruživanjem građana sa ciljem obavljanja i razvijanja različitih djelatnosti u oblasti tehničke kulture.

Na uslove za osnivanje, upis u registar, sticanje, korištenje i raspolaganje sredstvima, nadzor nad zakonitošću rada, prestanak rada, kao i druga pitanja u vezi sa radom udruženja tehničke kulture primjenjuje Zakon o udruženjima i fondacijama.

Član 21.

Udruženje tehničke kulture ne može otpočeti sa radom prije upisa u Registar koji vodi Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Kantona.

Član 22.

Udruženja tehničke kulture mogu, radi sticanja sredstava za ostvarivanje svojih ciljeva i zadataka utvrđenih statutom, u skladu sa zakonom, osnovati privredne subjekte.

Član 23.

Udruženja tehničke kulture mogu da za svoje članove i građane realizuju programe obrazovanja i osposobljavanja za sticanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina.

Programi iz predhodnog stava ovog člana objedinjavaju stručnoteorijski i praktičan rad iz oblasti foto aktivnosti, filmske i video-aktivnosti, radioamaterizma, avio i brodomodelarstva, informatike, te inventivnog stvaralaštva u vezi sa projektantskim, konstrukcionim i drugim rješenjima.

Član 24.

Udruženja tehničke kulture, druga pravna i fizička lica koja samostalnim radom obavljaju stručne poslove u oblasti tehničke kulture putem seminara, tečajeva, instrukcija i sl., mogu da izvode programe obrazovanja i osposobljavanja građana za sticanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina.

Subjekti koji obavljaju poslove iz stava 1. ovog člana mogu uz predhodno pribavljenu saglasnost Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Ministarstvo), izdavati polaznicima uvjerenja čiji oblik i sadržaj propisuje ministar.

III – UDRUŽENJA I ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE

Član 25.

Udruženja tehničke kulture mogu se udruživati u Saveze tehničke kulture.

Udruživanjem u Saveze tehničke kulture se ostvaruju zajedničke potrebe i interesi udruženja tehničke kulture na realizaciji ukupnih aktivnosti u oblasti njihovog djelovanja u skladu sa statutom udruženja.

Član 26.

Savezi tehničke kulture mogu se osnivati na području općine i području Kantona.

Član 27.

Savezi tehničke kulture imaju svojstvo pravnog lica i ne mogu početi sa radom prije upisa u Registar.

Član 28.

Savezi tehničke kulture općine može se osnovati ako na području općine djeluje najmanje dva udruženja tehničke kulture iz različitog područja tehničke kulture.

Savezi tehničke kulture Kantona može se osnovati ukoliko na području Kantona djeluju najmanje dvije općinske zajednice tehničke kulture.

Član 29.

Udruženja i Savezi tehničke kulture podstiču i afirmišu ukupne aktivnosti u oblasti tehničke kulture iz odgovarajućih područja (grana) tehničke kulture, usklađuju aktivnosti svojih članica, brinu o unapređivanju stručnog rada, stručnom osposobljavanju lica, te unapređivanju dostignuća u tehničkoj kulturi, a mogu obavljati i društvene, privredne i vanprivredne aktivnosti na području općina i Kantona, koje, u skladu sa zakonom, mogu obavljati udruženja građana.

Član 30.

Savez tehničke kulture na razini općine objedinjava i koordinira rad svih udruženja i klubova tehničke kulture na prostoru općine i član je Saveza tehničke kulture Kantona.

Član 31.

Savez tehničke kulture Kantona objedinjava i koordinira rad svih udruženja tehničke kulture, općinskih zajednica tehničke kulture na prostoru Kantona i član je Saveza tehničke kulture Bosne i Hercegovine i Federacije BiH.

Član 32.

Udruženjima tehničke kulture, općinskim i kantonalnim savezima tehničke kulture upravljaju skupštine koje čine predstavnici članica.

Statutom navedenih udruženja i zajednica tehničke kulture uređuju se pitanja njihova ustrojstva, nadležnost i način rada skupštine, te druga pitanja u vezi sa njihovim radom i zadacima.

IV – JAVNE POTREBE U OBLASTI TEHNIČKE KULTURE

Član 33.

Kanton i općine donose programe javnih potreba u oblasti tehničke kulture, te za njihovo provođenje osiguravaju dio sredstava iz budžeta, u skladu sa ovim zakonom.

Član 34.

Javne potrebe Kantona u oblasti tehničke kulture su aktivnosti, poslovi i djelatnosti kantonalnog značaja, kao što su:

- obrazovanje i osposobljavanje za sticanje vanškolskih tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina;
- programi smotri, takmičenja i izložbi od interesa Kantona;
- Međunarodna saradnja u oblasti tehničke kulture;
- informativno-izdavačka i izdavačka djelatnost iz oblasti tehničke kulture;
- istraživačko-razvojni i stručni rad na obrazovanju i osposobljavanju stručnih djelatnika i inovatora;

- nabavka opreme i održavanje objekata tehničke kulture od interesa za Kanton;
- podsticanje i afirmisanje tehnoloških inovacija kako u zemlji tako i u inozemstvu, i
- promocija bosanskohercegovačkih tehnoloških inovacija u inozemstvu.

Program javnih potreba iz stava 1. ovog člana donosi Vlada Kantona, na prijedlog Ministarstva.

Realizacijom Programa javnih potreba u oblasti tehničke kulture preko Ministarstva usklađuju se interesi i preduzimaju aktivnosti radi ravnomjernog razvitka tehničke kulture u općinama sa područja Kantona i Kantona kao cjeline, te utvrđuju odnosi u sufinansiranju tehničke kulture na području Kantona.

Član 35.

Javne potrebe općina u oblasti tehničke kulture su aktivnosti, poslovi i djelatnosti lokalnog značaja koje one utvrde kao svoje javne potrebe.

Javne potrebe općina u oblasti tehničke kulture se ostvaruju:

- podsticanjem djece i omladine za sticanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina;
- realizacijom specifičnih programa odgoja, obrazovanja i osposobljavanja djece i omladine za sticanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih vještina koji obuhvaćaju darovitu djecu kao i programe za djecu sa smetnjama u tjelesnom razvoju;
- realizacijom programa internih prekvalifikacija i dokvalifikacije zaposlenika i programa organiziranja inventivnog rada;
- obavljanjem izdavačke djelatnosti u vezi sa oblasti tehničke kulture od interesa za općinu i Kanton;
- nabavkom opreme i održavanjem objekata tehničke kulture od interesa za općinu i Kanton.

Program javnih potreba iz stava 1. ovog člana donosi općinsko vijeće, na prijedlog načelnika općine.

Član 36.

Udruženja tehničke kulture stižu sredstva od članarine, pružanja intelektualnih usluga, priloga, donacija, legata, dobiti privrednih subjekata čiji su vlasnici i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Član 37.

Sredstva za sufinansiranje javnih potreba Kantona, u oblasti tehničke kulture izdvajaju se iz Budžeta Kantona na osnovu programa iz člana 34. stav 3. ovog zakona.

Sredstva za sufinansiranje javnih potreba općina u oblasti tehničke kulture izdvajaju se iz budžeta općina na osnovu programa iz člana 35. stav 3. ovog zakona.

Nadzor nad finansijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovima korisnika sredstava iz stava 1. i 2. ovog člana kao i svrshodnu upotrebu budžetskih sredstava i primjenu zakonitosti u poslovanju obavlja organ uprave nadležan za poslove finansija, u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta Kantona i odlukama o izvršenju budžeta općina.

V - EVIDENCIJA

Član 38.

U oblasti tehničke kulture vode se evidencije:

- udruženja tehničke kulture;
- privrednih subjekata i drugih pravnih lica koji obavljaju djelatnost u oblasti tehničke kulture;
- lica koja samostalnim radom obavljaju djelatnost u oblasti tehničke kulture;
- inovatora;
- smotri, takmičenja i izložbi.

Evidencije iz alineje 1. vodi Ministarstvo.

Evidencije iz alineje 2.3.4. i 5. vodi Savez tehničke kulture Kantona, a do formiranja saveza vode udruženja.

VI – NADZOR

Član 39.

Nadzor nad stručnim radom u oblasti tehničke kulture obuhvata organizirano praćenje stručnog rada udruženja tehničke kulture, privrednih subjekata i drugih pravnih lica, kao i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost u oblasti tehničke kulture. Lica koja obavljaju stručni nadzor iz stava 1. ovog člana određuje Ministarstvo po pribavljanju mišljenja i drugih ministarstava kada se djelatnost udruženja i zajednice tehničke kulture odnosi na područja rada iz njihove nadležnosti.

Član 40.

Inspekcijski nadzor nad radom udruženja tehničke kulture, Saveza tehničke kulture, privrednih subjekata i drugih pravnih lica koji obavljaju djelatnost u oblasti tehničke kulture vrši Uprava za inspekcijske poslove BPK Goražde.

VII – KAZNENE ODREDBE

Član 41.

Novčanom kaznom od 600 do 2.500 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

- ne obezbjedi pregled ispravnosti objekata, tehničkih sredstava i opreme (član 18.);

- prenese pravo korištenja objekta tehničke kulture u općoj upotrebi na fizičko lice (član 19. stav 2.);
- započne obavljati djelatnost u oblasti tehničke kulture prije upisa u registar (član 21. i član 27.);
- izda uvjerenje bez predhodno pribavljene saglasnosti Ministarstva (član 24. stav 2.).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom od 100 do 500 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Za ponovljeni prekršaj iz stava 1. ovog člana, uz izrečenu novčanu kaznu, izriče se i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od tri do šest mjeseci.

Član 42.

Novčanom kaznom od 200 do 1000 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:

- započne obavljati djelatnost u oblasti tehničke kulture prije upisa u registar
- izda uvjerenje bez predhodno pribavljene saglasnosti Ministarstva (član 24. stav 2.).

Za ponovljeni prekršaj iz stava 1. ovog člana, uz izrečenu novčanu kaznu, izriče se i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od tri do šest mjeseci.

VIII – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43.

Postojeća udruženja i savezi tehničke kulture uskladit će svoju organizaciju i akte s odredbama ovog zakona u roku od 6 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 44.

Podzakonske akte predviđene ovim zakonom ministar će donijeti u roku od 3 mjeseca od dana njegova stupanja na snagu.

Član 45.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde».